

تشکیل بسیج پس از پیروزی انقلاب اسلامی

« قضیه بسیج ، همان مساله ای است که در صدر اسلام بوده است این مساله جدید نیست ، در اسلام سابقه داشته است و چون مقصد ما اسلام است ، باید هر جوانی یک نیرو باشد برای دفاع از اسلام و همه مردم و هر کسی در هر شغلی که هست مهیا باشد برای جلوگیری از کفر و هجوم بیگانگان » .

تاریخچه تشکیل بسیج

بسیج یک حرکت اجتماعی است که در هر جامعه ای با توجه به فرهنگ آن جامعه و به اشکال مختلفی در اثر شرایط خاص بوجود می آید . حتی در دوران صدر اسلام نیز به هنگام حمله کفار و منافقین علیه مسلمانان زمانی که فرمان تشکیل نیروی مبارز علیه آنها داده می شود مسلمانان داوطلبانه در مساجد گردهم می آمدند تا توان خود را از نظر نیروی انسانی و تجهیزات نظامی برای مقابله با دشمنان اسلام بسیج کنند .

امام خمینی (ره) در این رابطه چنین می فرماید :

« قضیه بسیج ، همان مساله ای است که در صدر اسلام بوده است این مساله جدید نیست ، در اسلام سابقه داشته است و چون مقصد ما اسلام است ، باید هر جوانی یک نیرو باشد برای دفاع از اسلام و همه مردم و هر کسی در هر شغلی که هست مهیا باشد برای جلوگیری از کفر و هجوم بیگانگان » .

(پرتو خورشید ، مرکز مطالعات)

در طول تاریخ اسلام و ایران همواره دشمنان سعی کرده اند به اشکال مختلف از پیشرفت و ترقی مسلمانان جلوگیری کنند . انقلاب اسلامی ایران که الهام گرفته از اسلام ناب محمدی (ص) بوده از نخستین روزهای پیروزی با توطئه های گسترده و سازمان یافته دشمنان اسلام روبرو گردید . عظمت اهداف انقلاب و گستردگی توطئه های دشمنان ، ایجاب می کرد که برای حفظ و سیانت از انقلاب اسلامی و ارزشها و اهداف آن در برابر شیخون ابرقدرتها دفاع کند بنابراین بعد از پیروزی انقلاب اسلامی را درون اقشار میلیونی به طور خودجوش ، حرکتی در جهت حفظ و حراست دست آوردهای انقلاب و پیروزی بزرگی که نصیب امت اسلامی شده بود ، بوجود آمد . و بنابراین بسیج در دو مرحله شکل گرفت .

تشکیل بسیج پس از پیروزی انقلاب اسلامی

در این رابطه پیدایش بسیج در دو مرحله قابل توجه است :

۱- بعد از پیروزی انقلاب اسلامی شاهد حرکتی فرهنگی بودیم که به واقع در جهت حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی مان به شمار می آید و در این مسیر شاهد تشکیل ارگانها و هسته های انقلابی نظیر سپاه ، کمیته های انقلاب و غیره بودیم که نقش مردم در این حرکت و تلاش چشمگیر و موثر بود به نظر می رسد بعد از رشد این نهادها مردم به این فکر می افتند که بایستی جهت کسب آمادگی در مقابله با دشمنان انقلاب آموزشهای رزم نظامی را ببینند و طبیعتاً حرکتی به نام بسیج در پایگاه ها و مساجد بوجود می آید که آموزشهایی هم داده می شود..

۲- مرحله دوم مصادف است با تصرف جاسوسخانه آمریکا که با اشغال این لانه فساد توسط دانشجویان مسلمان پیرو خط امام شیطان بزرگ برای نجات خود از وضعیت موجود به توطئه هایی علیه جمهوری اسلامی دست زد ، از جمله حمله نظامی به طبس ، غافل از اینکه شن ها مامور الهی شده و این توطئه را ختشی کردند یا مثلاً حصر اقتصادی که این توطئه هم خود عاملی شد برای حرکت هرچه بیشتر مردم در جهت خودکفایی جمهوری اسلامی ایران ، ترور شخصیت های اسلامی ، کودتا و حرکت های مذبحخانه گروهکهای چپ و راست ، « الحمد لله الذی جعل اعداءنا من الحمقا » ؛ خدا را شکر که دشمنان ما را از احمق ها قرار داد و از حماقت آنها همین بس که سنت « لا یتغیر الهی اینست که صالحان و شایستگان وارثین اصلی زمین هستند ولی آنها غافلانه هر لحظه در پی تدارک حيله جدیدی بوده و هستند و امام همیشه در جهادمان با دید وسیع و پیامبرگونه شان بخوبی دریافته بودند که شیطان بزرگ بیکار نمی نشیند لذا در ۵ آذرماه ۱۳۵۸ تشکیل ارتش ۲۰ میلیونی را صادر فرمودند . در این فرمان حرکتی را که به نام بسیج در جامعه مطرح بود تسریع نموده و انسجام بخشیدند و از آن تاریخ بود که مسوولین به این فکر افتادند که سازمانی به نیروهای موجود در جامعه بدهند و در پی فرمان امام امت ، زن و مرد ، پیر و جوان از نوجوان ۱۲ ساله تا پیر ۷۰ ساله عاشقانه فرمان رهبرشان را لیک گفتند

تعریف بسیج

بسیج به لحاظ لغوی به معنای سامان و اسباب ساز و سازمان جنگ : عزم و اراده ، آماده سفر شدن و آماده ساختن نیروهای نظامی یک کشور برای جنگ می باشد . (دهخدا ، ۱۳۷۲)

به نظر ما بسیج یک حرکت منظم و سازمان یافته اجتماعی است که با توجه به فرهنگ هر جامعه و به اشکال مختلفی در اثر شرایط خاصی مانند جنگ ، حوادث غیر مترقبه و حتی در زمان صلح و آرامش به صورت آماده باش بوجود می آید .

در جامعه ما نیز بسیج یک نهاد اجتماعی است . همانند خانواده که به صورت عضوی از ساخت و نظام اجتماعی جامعه است به شمار می آید ، نهادی که با هدف پاسداری از ارزشها و آرمانهای انقلاب اسلامی بوجود آمده است و انحلال آن جز در صورت انحلال جامعه اسلامی قابل تصور نیست .

در اساسنامه بسیج مستضعفین ، بسیج را به این صورت تعریف کرده اند :

« بسیج نهادی است تحت فرماندهی مقام معظم رهبری که هدف آن نگهداری از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و جهاد در راه خدا و گسترش حاکمیت قانون خدا در جهان طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران و تقویت کامل بنیه دفاعی از طریق همکاری با سایر نیروهای مسلح و همچنین کمک به مردم هنگام بروز بلا و حوادث غیر مترقبه می باشد . » (سپاه از دید قانون ۱۳۶۲)

هدف از تشکیل بسیج

آرمان والا و ایده بلند و هدف عالی انقلاب اسلامی ما را چنین می سزد که از چار چوب مرزهای ایران بگذرد و دروازه های ملل محروم و توده های مظلوم و مستضعف جهان را بگشاید و پیام آرامش بخش و رسالت انسانی و رهایی بخش خویش را بگوش جان آنها برساند و زمینه های حکومت عدل الهی و جهانی امام عصر (عجل الله فرجه) را آماده سازد . و از این روی ، بسیج تمامی نیروهای فعال و آمادگی جهت تحقق این آرمان ارزنده انسانی ، امری ضروری و طبیعی به نظر می آید .

و از اینجا بود که امام خمینی (ره) این قلب تپنده انقلاب و پیام آور آزادی و کرامت و هویت اسلامی و انسانی این قرن جهت مبارزه همه جانبه با آمریکای جهانخوار که هر روز برای گسترش تجاوزات و سببیت خویش ، چنگ و دندان نشان می دهد و در رویارویی با همه ابرقدرتهای تجاوزگر و تیز ، رشد انقلابی نهضت اسلامیمان روز ۵/۸/۵۸ را بسیج عمومی اعلام فرمودند و هدف از تشکیل بسیج را گفتند که « مملکت اسلامی باید همه اش نظامی باشد و تعلیمات نظامی داشته باشد » و در حالت کلی می توان گفت که هدف از تشکیل بسیج را قرآن بیان نموده و در سوره توبه آیه ۴۰

می فرماید: « انفروا خفاقا و ثقالا و جاهدوا باموالکم و انفسکم فی سبیل اللّٰه ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون » ؛ با کیفیت مختلف حرکت کنید و کوچ کنید در حالیکه با بار سبک هستید . مجهز باشید و جهاد کنید با مال و جانتان در راه خدا ، و یکی دیگر از هدف تشکیل بسیج را بازوی ولایت فقیه دانسته و تک تک اعضای بسیج را سلول های بافت ولایت فقیه می دانیم . بهر حال هدف از تشکیل بسیج را جذب آموزش ، سازماندهی نیروهای مردمی دانسته و اصلی ترین مساله بسیج ، بکارگیری نیروهای مردمی در ماموریتهای محوله با توجه شرایط سنی بسیجیان اعم از دانش آموزی ، دانشجویی ، کارگری ، کارمندی ، عشایر و غیره می باشد تشکیلات بسیج به علت ساخت مردمی از یک طرف و گستردگی آن از طرف دیگر باید طوری تنظیم شود که هم در زمان صلح و هم در زمان جنگ بتواند کارآیی لازم را داشته باشد .

اهمیت و ضرورت تشکیل بسیج

دفاع از مقدسات و ایدئولوژی اسلام ایجاب می کند که در مقابل خطراتی که آن را تهدید می کند به گونه ای منطقی و شیوه ای صحیح با آن خطر برخورد کرد . امام خمینی (ره) در مورد اهمیت و ضرورت تشکیل بسیج فرمودند : « دفاع از اسلام و کشورهای اسلامی امری است که در مواقع خطر ، تکلیف شرعی و الهی و ملی است و برتمام قشرها و گروهها واجب است » .

همچنین اصل پیشگیری ایجاب می کند که امت اسلامی برای مقابله با هر گونه خطر احتمالی از سوی دشمنان اسلام در آماده باش کامل بسر برده و آمادگی دفاعی برای هرگونه خطری که اسلام را به مخاطره افکند را داشته باشند . فرمان صریح قرآن کریم در آیه شریفه « واعدوا لهم ما استطعتم من قوه » که برای ترسانیدن دشمنان خدا و اسلام و امت اسلامی آمده است دال بر صحت این ادعا می باشد . از اینروست که می بینیم در سفارشات اولیای اسلام نیز بر آماده بودن برای خطرات احتمالی بسیار تاکید شده است و از مسلمانان خواسته اند که در هنگام خواب وصیت نامه و شمشیر را در زیر سر قرار بدهند و این نیست جز فرمان آماده باش برای لقاء الله و همچنین برای دفاع از دین خدا ، لذا سلاله نبوت ، رهبر راحل انقلاب اسلامی در این مورد خطاب به امت اسلامی فرموده اند : « مملکت اسلامی باید همه اش نظامی باشد و تعلیمات نظامی داشته باشد یکی از ابواب فقه باب رمی است . باب تیراندازی است ، آنوقت تیراندازی بوده حالا هم تیراندازی هست به یک طور دیگری » در اسلام با اینکه رهان ، یعنی یک چیزی را بگذارند برای چیزی که نظیر قمار بازی می شود حرام است برای تیراندازی حرام نیست ، برای اسب دوانی حرام نیست .

سبق و رمایه یکی از مسائل فقه است برای اینکه همه افراد مستحب است که سواری یاد بگیرند . حالا اتومبیل سواری و رانندگی را یاد بگیرند . و برای همه است که تیراندازی را یاد بگیرند ، فنون جنگی را یاد بگیرند . باید ملت ما جوانهایشان مجهز باشند به همین جهاز و علاوه بر جهاز دینی و ایمانی که دارند مجهز به جهازهای مادی و اسلامی هم باشند و یاد گرفته باشند . اینطور نباشد که یک تفنگی که دستشان آمد ندانند که با آن چه کنند . باید یاد بگیرند و یاد بدهند . جوانها را یادشان بدهید همه جا . حضرت امام اضافه می کنند که باید اینطور شود که یک مملکتی بعد از چند سالی که ۲۰ میلیون

جوان دارد ۲۰ میلیون تفنگدار داشته باشد و ۲۰ میلیون ارتشی داشته باشد.» (پیام انقلاب شماره ۷۲)

اهمیت و ضرورت تشکیل بسیج در جمهوری اسلامی ایران

بعد از تسخیر انقلابی لانه جاسوسی آمریکا انتظار آن می رفت که از سوی دشمن شماره یک یعنی آمریکای جهانخوار توطئه ها و تحریکها بر ضد این کشور انقلابی شدت یافته و با گسترش آنها زمینه را برای دخالت نظامی آماده نماید ، تا با حمله مسلحانه به ایران و انقلاب اسلامی ، رژیم مردمی جمهوری اسلامی را از پای در آورد ، و حاکمیت طاغوت را دوباره برقرار سازد . بنابراین مشخص بود که در این جنگ جدید امت اسلام نمی تواند فقط و فقط از مشت خویش استفاده کرده و به دفاع برخیزد بلکه ضرورت مسلح شدن و آموزش نظامی دیدن برای همه مشخص بود و احساس می شد که اگر همه مردم وارد صحنه نشوند و با کیفیت و طرز کار سلاحها آشنایی نداشته باشند نمی توانند این سلاح ها را علیه شیطان بزرگ بکار گیرند . از اینرو تشکیل بسیج در تمام قشرها (دانش اموزی ، دانشجویی ، کامند ، کارگری ، عشایری و ...) به شکل وسیعی صورت گرفت و امام امت فرمان تاریخی تشکیل بسیج عمومی را صادر و در رابطه با ضرورت آن چنین فرمودند : « الان در راس همه مسائل اسلامی ما قضیه مواجهه با آمریکاست . باید تمام تجهیزات ما بطرف این دشمن باشد. مبادا یک وقتی یک تبلیغات سویی بشود و نظرهای ما تشتت پیدا بکند و افکارمان افکار مختلف بشود ... باید الان همه افکار ها یک چیز باشد . چطور در ان وقتی که ما مواجه با این قدرت شیطانی داخلی بودیم هیچ دیگر تشتتی در کار نبود . همه با هم یک فکر داشتید و الله اکبر می گفتید و مقابله با یک چنین قدرتی می کردید شما الان می دانید که مقابله ما با یک قدرتی است که قدرتش صدها برابر زیادتر از آن قدرت قبلی است . شما امروز یک چنین حالی دارید و مملکتان یک چنین حالی دارد . مملکت شما الان یک حالی دارد که اگر دیر بجنبیم برای همیشه تا آخر از بین رفته ایم . همه باید یکصدا باشند . سرو صدای امروز حفظ مقابله با آمریکاست ... باید همه قوایمان را مجتمع کنیم برای نجات دادن این کشور باید اگر مسائلی برایمان پیش بیاید هرچه هم سخت باشد تحمل کنیم . باز هم من تکرار می کنم که بدانید شما با یک قدرتی مواجه هستید که اگر غفلت بشود مملکتان از بین می رود ، غفلت نباید بکنید غفلت نکردن به این است که همه قوا را و هرچه فریاد دارید بر سر آمریکا بکشید ، هرچه تظاهرات بر ضد آمریکا بکنید قوای خودتان را مجهز بکنید و تعلیمات پیدا کنید و به دوستانتان تعلیم بدهید ، که امام (ره) دقیقا با فرمایشات پیامبرگونه خود ضرورت تشکیل بسیج را ترسیم نمودند .